

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 828/2014**ze dne 30. července 2014****o požadavcích na poskytování informací o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách spotřebitelům****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům ⁽¹⁾, a zejména na čl. 36 odst. 3 písm. d) uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Lidé postižení celiakií trpí trvalou nesnášenlivostí lepku. Pšenice (tj. všechny druhy *Triticum*, jako jsou pšenice tvrdá, pšenice špalda a pšenice khorasan), žito a ječmen byly označeny jako zrniny, které podle vědeckých zpráv obsahují lepek. Lepek obsažený v těchto zrninách může mít nepříznivé účinky na zdraví osob s nesnášenlivostí lepku, a proto by se jeho konzumaci tyto osoby měly vyhýbat.
- (2) Informace o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách by měly pomoci osobám s nesnášenlivostí lepku identifikaci a volbu pestré stravy při stravování doma i mimo domov.
- (3) Nařízení Komise (ES) č. 41/2009 ⁽²⁾ stanoví harmonizovaná pravidla pro informace poskytované spotřebitelům o nepřítomnosti lepku (tvrzení „bez lepku“) nebo o sníženém obsahu lepku (tvrzení „velmi nízký obsah lepku“) v potravinách. Pravidla uvedeného nařízení jsou podložena vědeckými údaji a zaručují, aby spotřebitelé nebyli uváděni v omyl nebo mateni na základě informací o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách, poskytnutých různými způsoby.
- (4) V souvislosti s revizí právních předpisů týkajících se potravin určených pro zvláštní výživu se nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013 ⁽³⁾ zrušuje nařízení (ES) č. 41/2009 ode dne 20. července 2016. Měloby se zajistit, aby v souladu s požadavky stanovenými v čl. 36 odst. 2 nařízení (EU) č. 1169/2011 bylo poskytování informací o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách po tomto datu i nadále podloženo příslušnými vědeckými údaji a aby se neuskutečňovalo různými způsoby, což by mohlo spotřebitele uvádět v omyl nebo být pro ně matoucí. Proto je nutné, aby byly v Unii zachovány jednotné podmínky pro uplatňování těchto požadavků na informace o potravinách poskytované provozovateli potravinářských podniků, pokud jde o nepřítomnost či snížený obsah lepku v potravinách, a tyto podmínky by měly vycházet z nařízení (ES) č. 41/2009.
- (5) Některé potraviny byly speciálně vyrobeny, připraveny a/nebo zpracovány tak, aby v nich byl snížen obsah lepku v jedné nebo v několika složkách obsahujících lepek nebo aby v nich byly nahrazeny složky obsahující lepek jinými složkami, jež jsou přirozeně bezlepkové. Jiné potraviny jsou vyrobeny výhradně ze složek, které jsou přirozeně bezlepkové.
- (6) Odstranění lepku ze zrnin obsahujících lepek představuje značné technické těžkosti a ekonomická omezení, a proto je výroba zcela bezlepkových potravin při použití těchto zrnin obtížná. V důsledku toho mnohé potraviny speciálně zpracované tak, aby v nich byl snížen obsah lepku v jedné nebo v několika složkách obsahujících lepek, jež jsou na trhu, mohou obsahovat nízká zbytková množství lepku.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 18.

⁽²⁾ Nařízení Komise (ES) č. 41/2009 ze dne 20. ledna 2009 o složení a označování potravin vhodných pro osoby s nesnášenlivostí lepku (Úř. věst. L 16, 21.1.2009, s. 3).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 609/2013 ze dne 12. června 2013 o potravinách určených pro kojence a malé děti, potravinách pro zvláštní lékařské účely a náhradě celodenní stravy pro regulaci hmotnosti a o zrušení směrnice Rady 92/52/EHS, směrnice Komise 96/8/ES, 1999/21/ES, 2006/125/ES a 2006/141/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/39/ES a nařízení Komise (ES) č. 41/2009 a (ES) č. 953/2009 (Úř. věst. L 181, 29.6.2013, s. 35).

- (7) Většina osob s nesnášenlivostí lepku může do své stravy zařadit oves, aniž by pocítily nepříznivé účinky na své zdraví. Tato otázka je předmětem pokračujícího studia a zkoumání vědců. Velkým problémem je však kontaminace ovsa pšenicí, žitem nebo ječmenem, ke které může dojít během sklizně, přepravy, skladování a zpracování. Proto je třeba přihlídnout k riziku kontaminace výrobků obsahujících oves lepkem, pokud jde o příslušné informace o těchto potravinářských výrobcích poskytované provozovateli potravinářských podniků.
- (8) Různé osoby s nesnášenlivostí lepku mohou snášet různě malá množství lepku ve vymezeném rozsahu. Aby spotřebitelé na trhu našli potraviny odpovídající jejich potřebám a citlivosti, měla by existovat nabídka výrobků s různě nízkým obsahem lepku v tomto vymezeném rozsahu. Je nicméně důležité, aby jednotlivé výrobky byly řádně označeny, čímž se současně s pomocí informačních kampaní podporovaných členskými státy zajistí jejich správné užití osobami s nesnášenlivostí lepku.
- (9) Mělo by být možné, aby potraviny, které jsou speciálně vyrobeny, připraveny a/nebo zpracovány tak, aby v nich byl snížen obsah lepku jedné nebo několika složek obsahujících lepek nebo aby v nich byly nahrazeny složky obsahující lepek jinými složkami, jež jsou přirozeně bezlepkové, byly označeny výrazy uvádějícími buď nepřítomnost lepku („bez lepku“) nebo snížený obsah lepku („velmi nízký obsah lepku“) v souladu s ustanoveními tohoto nařízení. Rovněž by mělo být možné, aby na těchto potravinách byl uveden údaj informující spotřebitele o tom, že se jedná o potravinu speciálně připravenou pro osoby s nesnášenlivostí lepku.
- (10) Mělo by být rovněž možné, aby potraviny obsahující složky, jež jsou přirozeně bezlepkové, byly označeny výrazy uvádějícími nepřítomnost lepku, a to v souladu s ustanoveními tohoto nařízení a jsou-li splněny obecné podmínky pro uvádění nezavádějících informací stanovených v nařízení (EU) č. 1169/2011. Informace o potravinách by zejména neměly být zavádějící vyvoláváním dojmu, že dotčená potravina má zvláštní charakteristiky, pokud všechny podobné potraviny mají tyto stejné charakteristiky.
- (11) Směrnice Komise 2006/141/ES ⁽¹⁾ zakazuje použití složek obsahujících lepek při výrobě počáteční a pokračovací kojenecké výživy. Použití tvrzení „velmi nízký obsah lepku“ nebo „bez lepku“ při uvádění informací o těchto výrobcích by mělo být zakázáno vzhledem k tomu, že se podle tohoto nařízení tato tvrzení používají pro uvedení obsahu lepku v množství nepřesahujícím 100 mg/kg pro označení „velmi nízký obsah lepku“ a 20 mg/kg pro označení „bez lepku“.
- (12) Pro účely tohoto nařízení by měla být vhodným způsobem zohledněna norma Codex Alimentarius pro potraviny pro zvláštní výživu osob s nesnášenlivostí lepku ⁽²⁾.
- (13) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Cíl a předmět

Toto nařízení se použije na poskytování informací o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách spotřebitelům.

⁽¹⁾ Směrnice Komise 2006/141/ES ze dne 22. prosince 2006 o počáteční a pokračovací kojenecké výživě a o změně směrnice 1999/21/ES (Úř. věst. L 401, 30.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ CODEX STAN 118-1979.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

- a) „lepek“ se rozumí bílkovinná frakce z pšenice, žita, ječmene, ovsa nebo jejich kříženců a derivátů, vůči které mají některé osoby nesnášenlivost a která je nerozpustná ve vodě a 0,5 M roztoku chloridu sodného;
- b) „pšenici“ se rozumí jakýkoli druh *Triticum*.

Článek 3

Informace pro spotřebitele

1. Jsou-li pro poskytování informací o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách spotřebitelům použita tvrzení, musí být tyto informace uvedeny pouze prostřednictvím tvrzení a v souladu s podmínkami podle přílohy.
2. Informace o potravinách uvedené v odstavci 1 mohou být doprovázeny tvrzeními „vhodné pro osoby s nesnášenlivostí lepku“ nebo „vhodné pro celiaky“.
3. Informace o potravinách uvedené v odstavci 1 mohou být doprovázeny tvrzeními „speciálně připravená pro osoby s nesnášenlivostí lepku“ nebo „speciálně připravená pro celiaky“, pokud je daná potravina speciálně vyrobena, připravena a/nebo zpracována tak:
 - a) aby v ní byl snížen obsah lepku jedné nebo několika složek obsahujících lepek; nebo
 - b) aby v ní byly nahrazeny složky obsahující lepek jinými složkami, jež jsou přirozeně bezlepkové.

Článek 4

Počáteční a pokračovací kojenecká výživa

Poskytování informací o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v počáteční a pokračovací kojenecké výživě podle definice ve směrnici 2006/141/ES se zakazuje.

Článek 5

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 20. července 2016.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 30. července 2014.

Za Komisi

José Manuel BARROSO

předseda

PŘÍLOHA

Povolená tvrzení o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách a jejich podmínky**A. Obecné požadavky**

BEZ LEPKU

Tvrzení „bez lepku“ lze použít pouze tehdy, neobsahuje-li potravina ve stavu, v němž je prodávána konečnému spotřebiteli, více než 20 mg/kg lepku.

VELMI NÍZKÝ OBSAH LEPKU

Tvrzení „velmi nízký obsah lepku“ lze použít pouze tehdy, pokud u potravin, jež sestávají z jedné nebo více složek vyrobených z pšenice, žita, ječmene, ovsa nebo jejich kříženců, které byly speciálně zpracovány tak, aby v nich byl snížen obsah lepku, nebo tyto složky obsahují, činí obsah lepku v potravine ve stavu, v němž je prodávána konečnému spotřebiteli, nejvýše 100 mg/kg.

B. Dodatečné požadavky na potraviny obsahující oves

Oves obsažený v potravinách označovaných jako „bez lepku“ nebo „s velmi nízkým obsahem lepku“ musí být speciálně vyroben, připraven a/nebo zpracován tak, aby bylo zamezeno kontaminaci pšenicí, žitem, ječmenem nebo jejich kříženci, přičemž obsah lepku v ovsu nesmí být vyšší než 20 mg/kg.
